

אוֹתָם וּמִשְׁפִּיעָה לְאֹ"ו וְי' אֵלֶיהָ, פִּי לֹא שָׁבִים, וְאִזּוּ נִקְרָא הוּי. הוּי כְּשֶׁהִסְתַּלַּק הַמֶּלֶךְ לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וְצוּוּחִים כְּגוֹ אָדָם וְאִין מִשְׁגִּיחַ בְּהֵם. וְאוֹתוֹ הָעֲלִיּוֹן אֶהְיֶה הוּא הַטְּמִיר, מַעְלָה לּו', וְי' אֵלֶיּוֹ, פִּי לֹא הִתְקַבְּלָה תְּפִלָּתוֹ, אִזּוּ נִקְרָא אוֹי, שְׁהָרִי א' עוֹלָה לּו' וְי', (שְׁהִיא א' עוֹלָה לַה' לּו' לִי) וְאִזּוּ אִין מְצוּיָה תְּשׁוּבָה, וְלִכְּן הִסְתַּלַּקָה מִהָאוֹתִיּוֹת הַלָּלוּ ה', שְׁהָרִי לֹא תְּלוּי בַתְּשׁוּבָה.

וְדֹא' כְּשֶׁהִתְרַבּוּ יוֹתֵר חֲטָאֵי הָעוֹלָם, וְתְּשׁוּבָה הֵיחָה תְּלוּיָה בְּרֵאשׁוֹנָה וְלֹא רְצוֹ, אִזּוּ הִסְתַּלַּקָה ה', וְא' הָעֲלָתָה אֶת ו' וְיִו"ד אֵלֶיּוֹ, וְנִקְרָא אוֹי. וְכִשְׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְהִתְשׁוּבָה הִסְתַּלַּקָה (וְלֹא מַעְלָה), אִזּוּ צְוּחוֹ וְאָמְרוּ, (יִרְמִיָּה ו') אוֹי לָנוּ כִּי פָּנָה הַיּוֹם. מַה זֶה כִּי פָּנָה הַיּוֹם? זֶהוּ הַיּוֹם הָעֲלִיּוֹן, שְׁנִקְרָא תְּשׁוּבָה, שֶׁהִסְתַּלַּק וְעֵבֶר וְלֹא מְצוּי. אוֹתוֹ הַיּוֹם שְׁנוֹדָע, לְפָשֶׁט הַיָּמִין כְּנֶגֶד הַרְּשָׁעִים, וְהָרִי הִתְפַּנָּה מִהַכֵּל וְלֹא נִמְצָא, וְלִכְּן אָמְרוּ אוֹי וְלֹא הוּי. כִּי יִנְטוּ צִלְלֵי עָרֵב, שְׁהָרִי נִתְּנָה רְשׁוֹת לַגְּדוּלֵי הַמְּמַנִּים שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים לְשִׁלֵּט עֲלֵיהֶם.

לְמַדְנֵנוּ, עֲלָתָה ו' לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וְהַיִּכָּל נִשְׂרָף, וְהָעַם גָּלָה, וְהַגְּבִירָה גִּרְשָׁה, וְהַבַּיִת נִחְרַב. אַחַר כֵּן שְׁיָרַד וְיִו לְמִקְוָמוֹ, הַשְּׂגִיחַ עַל בֵּיתוֹ וְהִנֵּה חָרַב, בְּקֶשׁ אֶת הַגְּבִירָה, וְהִנֵּה הִתְרַחַקָה וְהִלְכָה. רָאָה אֶת הַיִּכָּלוֹ, וְהִנֵּה נִשְׂרָף. בְּקֶשׁ אֶת הָעַם, וְהִנֵּה גָלָה. רָאָה אֶת בְּרֻכּוֹת הַנְּחָלִים הָעַמֻּקִּים שְׁהָיוּ שׁוֹפְעִים, וְהִנֵּה נִמְנָעוּ. וְאִזּוּ כְּתוּב, (יִשְׁעִיָּה כב) וַיִּקְרָא ה' אֱלֹהִים צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לְבַכִּי וּלְמִסְפַּד וּלְקִרְחָה וּלְחִגּוֹר שָׁק. וְאִזּוּ לְבָשׁוּ שְׂמֵימִים קְדְרוֹת.

תִּיבִינְךָ, כְּדִין ה' עֲלָאָה נְטִיל לּוֹן, וְאִנְגִיד לְאֹו וְי', לְגַבְיָהּ, (דף ע"ה ע"א) בְּגִין דְּלֹא תִיבִינְךָ, כְּדִין אֶקְרִי הוּי. הוּי כַּד אִסְתַּלַּק מִלְּפָא לְעִילָא לְעִילָא, וְצוּוּחִין בְּנֵי נָשָׂא וְלֹא אֲשַׁגַּח בְּהוּ. וְהַהוּא עֲלָאָה אֶהְיֶה טְמִירָא, סָלִיק לּו', וְי' לְגַבְיָהּ, בְּגִין דְּלֹא אִתְקַבֵּיל צְלוּתִיהָ, כְּדִין אֶקְרִי אוֹי, דְּהָא א' סָלִיק לְגַבְיָהּ דְּו' וְי'. (ס"א דְּהוּא א' סָלִיק גַּבְיָהּ לַה' לּו' לִי) וְכִדִּין תְּשׁוּבָה לֹא אֲשַׁתְּכַח. וְעַל דָּא אִסְתַּלַּק מֵאֲלִין אֲתוּוֹן ה', דְּהָא בַתְּשׁוּבָה לֹא תְּלִיָא.

וְדֹא' כַּד אִסְגִּיאוּ חוּבֵי עֲלָמָא טְפִי, וְתְּשׁוּבָה הוּי תְּלִיָא בְּקַדְמִיתָא, וְלֹא בְּעוֹ, כְּדִין אִסְתַּלַּק ה', וְא' סָלִיק לּו' וְיִו"ד לְגַבְיָהּ, וְאֶקְרִי אוֹי. וְכַד חָרִיב בֵּי מִקְדָּשָׁא, וְתְּשׁוּבָה אִסְתַּלַּקָת (וְלֹא מַעְלָא), כְּדִין צְוּחוֹ וְאָמְרוּ, (יִרְמִיָּה ו') אוֹי לָנוּ כִּי פָּנָה הַיּוֹם. מַאי כִּי פָּנָה הַיּוֹם. דָּא הוּא יוֹמָא עֲלָאָה, דְּאֶקְרִי תְּשׁוּבָה, דְּאִסְתַּלַּק וְאִתְעַבֵּר, וְלֹא שְׂכִיחַ. הַהוּא יוֹמָא דְּאִשְׁתְּמוּדָע, לְפָשֶׁטָא יְמִינָא לְקַבְּלָא חִיבִינְךָ, וְהָא אִתְפְּנִי מִכְּלָא, וְלֹא אֲשַׁתְּכַח, וְעַל דָּא אָמְרוּ אוֹי, וְלֹא הוּי. כִּי יִנְטוּ צִלְלֵי עָרֵב, דְּהָא אִתְיִיחֵיב רְשׁוֹ לְרַבְרַבֵּי מְמַנָּן דְּשְׂאֵר עַמִּין, לְמַשְׁלֵט עֲלֵיהוּ.

הַתַּנְאָה, סָלִיק ו' לְעִילָא לְעִילָא, וְהַיִּכָּלָא אִתּוּקַד, וְעַמָּא אִתְגָּלִי, וּמִטְרוּנִיתָא אִתְתַּרְכַּת, וּבֵיתָא אִתְחַרְבַּת. לְבַתֵּר כַּד נִחִית וְיִו לְאִתְרִיָּה, אֲשַׁגַּח בְּבִיתִיהָ וְהָא אִתְחַרְיב, בְּעֵי לְמִטְרוּנִיתָא, וְהָא אִתְרַחַקָת וְאִזְלַת. חֲמָא לְהַיִּכָּלִיָּה, וְהָא אִתּוּקַד. בְּעָא לְעַמָּא, וְהָא אִתְגָּלִי. חֲמָא לְבַרְפָּאן דִּנְחַלִּין עַמִּיקִין דִּהוּוּ נִגְדִין, וְהָא אִתְמַנְעוּ. כְּדִין כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה כב) וַיִּקְרָא יְי' אֱלֹהִים צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לְבַכִּי וּלְמִסְפַּד וּלְקִרְחָה וּלְחִגּוֹר שָׁק. וְכִדִּין לְבָשׁוּ שְׂמֵימִים קְדְרוֹת.